Tarih : 27.04.2022
Sayı : BBDAS/2022-57
Konu : Faaliyet Özellikleri ve Yıllara Göre Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranları

FAALİYET ÖZELLİKLERİ VE YILLARA GÖRE UYGULANACAK KURUMLAR VERGİSİ ORANLARI

SIRA NO	YASAL DAYANAK	FAALİYET ÖZELLİKLERİ	2020 YILI (%)	2021 YILI (%)	2022 YILI (%)	2023 YILI (%)
1	*KVK Md.32/1 - Geçici 10 - Geçici 13*	**Normal (Kanuni) Orana Tabi Kurum Kazançları**	22	25	23	20
2	*KVK Md.32/1 - Geçici 13*	**Finansal Alanda Faaliyet Gösteren Kurum Kazançları (*)** (Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri) *(1.7.2022'den itibaren verilecek beyannamelere uygulanmak üzere - Geçici-13)*	22	25	25	25
3	*KDVK Md. 32/6*	**Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında %20'den Fazla Oranda İlk Defa Halka Arz Edilen Kurumların Paylarının İlk Defa Halka Arz Edildiği Hesap Döneminden Başlamak Üzere 5 Hesap Dönemine Ait Kurum Kazançları** (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) *(1.1.2021 den itibaren uygulanmak üzere)*	22	23	21	18
4	*KDVK Md. 32/7*	**İhracat Yapan Kurumların Münhasıran İhracattan Elde Ettikleri Kurum Kazançları** *(1.1.2022'den itibaren)*	22	25	22	19
5	*KDVK Md. 32/8*	**Sanayi Sicil Belgesini Haiz ve Fiilen Üretim Faaliyetiyle İştigal Eden Kurumların Münhasıran Üretim Faaliyetinden Elde Ettikleri Kazançları** *(1.1.2022'den itibaren)*	22	25	22	19

✓	**Kurumlarda Geçici Vergi Oranı (**):** Câri vergilendirme döneminin Kurumlar Vergisine mahsup edilmek üzere Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen esaslara göre ve ***câri dönemin kurumlar vergisi oranında*** geçici vergi ödenir. *(KVK Md. 32/2)*
✓	Finansal alanda faaliyet gösteren kurumlar, 2022 yılına ait II. Geçici Vergi Beyanından itibaren %25 Geçici Vergi hesaplamaya başlayacaklardır. *(KVK Md. Geçici 13)*
✓	2022 Yılından itibaren uygulanmak üzere 4. Dönem Geçici Vergi beyanları kaldırılmıştır. *(GVK Md. Mük.120)*
✓	5'inci Sırada belirtilen kazançların ihracata isabet eden kısmı için ayrıca 4'üncü sıradaki ihracat indirimi uygulanmaz.*(KVK Md. 32/8)*
✓	4 ve 5'inci Sıradaki indirimli oranlar, bu madde kapsamındaki diğer indirimler uygulandıktan sonra kurumlar vergisi oranı üzerine uygulanır.*(1.1.2022'den itibaren) (KVK Md. 32/9)*

**FİNANSAL ALANDA FAALİYET GÖSTEREN KURUMLAR :*

Bankalar: 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'na göre kurulan; mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını ifade etmektedir.

6361 Sayılı Kanun Kapsamındaki Şirketler: 6361 sayılı Kanun kapsamında kurulan; finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerini ifade etmektedir.

Elektronik Ödeme ve Para Kuruluşları: 6493 Sayılı ***"Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun***" kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yetkilendirilen ***"Elektronik Para Kuruluşları***" ile ***"Elektronik Ödeme Kuruluşları***" nı ifade eder. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın internet adresi üzerinde; aktif ödeme kuruluşları https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Odeme+Hizmetleri/Odeme+Kuruluslari adresinde, Elektronik Para Kuruluşları da https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Temel+Faaliyetler/Odeme+Hizmetleri/Elektronik+Para+Kuruluslari adresinde güncel olarak yer almaktadır.

Yetkili Döviz Müesseseleri: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2018-32/45) ile belirlenen usul ve esaslara göre faaliyet izni almış, A Grubu Yetkili Müesseseleri ve B Grubu Sınırlı Yetkili Müesseseleri ifade etmektedir.

Varlık Yönetim Şirketleri: "***Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları İle Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmelik***" hükümlerine göre tabidirler. Varlık Yönetim Şirketleri; kaynak kuruluşların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacına yönelik olarak faaliyet göstermek üzere Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre izin alarak kurulan şirketleri, ifade eder. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun https://www.bddk.org.tr/Kurulus/Liste/82 internet adresinde aktif olanlar ile faaliyet izinleri iptal edilenler ayrı ayrı yer almaktadır.

Sermaye Piyasası Kurumları: 6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 35'inci maddesinde sayılan kurumları ifade etmekte olup, aşağıdaki gibidir.

Sermaye Piyasası Kurumları

a) Yatırım kuruluşları
b) Kolektif yatırım kuruluşları
c) Sermaye piyasasında faaliyette bulunacak **bağımsız denetim, değerleme ve derecelendirme kuruluşları**
ç) Portföy yönetim şirketleri
d) İpotek finansmanı kuruluşları
e) Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları
f) Varlık kiralama şirketleri
g) Merkezî takas kuruluşları
ğ) Merkezî saklama kuruluşları
h) Veri depolama kuruluşları
ı) Kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları

Sigorta ve Reasürans Şirketleri: Sigorta Şirketleri Ve Reasürans Şirketlerinin Kuruluş Ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik kapsamında Türkiye'de kurulan sigorta ve reasürans şirketlerini ifade eder.

Emeklilik Şirketleri: Emeklilik Şirketleri Kuruluş ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmelik kapsamında kurulan emeklilik şirketlerini ifade etmektedir.

** ***KURUMLAR VERGİSİ ORANINA GÖRE UYGULANACAK GEÇİCİ VERGİ ORANLARININ TESPİTİNE YÖNELİK 2022/1 GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİNDE YAPILAN DÜZENLEMELER :***

2022/1. Geçici Vergi döneminden itibaren uygulanacak geçici vergi oranının tespiti ve beyanına yönelik, Kurum Geçici Vergi Beyannamesi üzerinde yapılan yeni düzenlemeler, Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi üzerinden yapılan 18 Nisan 2022 tarihli duyuruda aşağıdaki şekilde açıklanmıştır.

1- ***"Matrah Bildirimi" kulakçığında yer alan "Ticari Bilanço Karı" satırından sonra gelmek üzere "Üretim Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç" ve "İhracat Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç" satırları eklenmiştir.***

2- ***"Matrah Bildirimi" kulakçığında yer alan "KVK'nın 32/6 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah" ve "KVK'nın 32/6 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı" satırları beyannameden çıkartılmıştır.***

3- ***"Matrah Bildirimi" kulakçığında yer alan "Safi Geçici Vergi Matrahı" satırından sonra gelmek üzere, "KVK'nın 32/6 maddesi kapsamında payları en az %20 oranında olmak üzere, ilk defa halka arz edilen bir şirket misiniz? " şeklinde soru satırı ve "Evet"/"Hayır" cevap seçenekleri eklenmiş olup; "Evet" seçeneğinin seçilmesi durumunda vergi hesaplaması %21 üzerinden; "Hayır" seçilmesi durumunda ise %23 üzerinden otomatik olarak yapılmaktadır.***

4- *"Matrah Bildirimi" kulakçığındaki "KVK'nın 32/A Mad. Kapsamında İndirimli Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı" satırından sonra gelmek üzere;*

- "KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah"
- "KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı"
- "KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisine (Geçici Vergiye) Tabi Matrah"
- "KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı"

satırları eklenmiştir.

5- "*KVK'nın 32/6 maddesi kapsamında, payları en az %20 oranında olmak üzere, ilk defa halka arz edilen bir şirket misiniz?" sorusuna "Evet" yanıtını vermiş olan mükelleflerde; "KVK'nın 32/7 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı" ve "KVK'nın 32/8 Mad. Kapsamında Kurumlar Vergisi (Geçici Vergi) Oranı" satırlarına, bu matrahlarla sınırlı olmak üzere, oran %20; "Hayır" yanıtını vermiş olan mükelleflerde %22 olarak uygulanacaktır.*

6- *5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Kurumlar Vergisi ve Geçici Vergi Oranı başlıklı 32 nci maddesinin 7 ve 8 inci fıkralarında yer alan, ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına ve sanayi sicil belgesine haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli olarak uygulanacağına dair hüküm gereğince Kurum Geçici Vergi beyannamesinde hesaplamalar yeniden düzenlenmiştir. Mükellefler tarafından yapılacak olan hesaplama sonucu belirlenen tutar beyannamenin ilgili kısmına manuel olarak yazılacak olup; uygulanacak oran ise otomatik olarak getirilecektir.*

Yukarıda belirtilen düzenlemeler paralelinde, 2022 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesi üzerinde de bazı değişikliklerin yapılması beklenilmektedir.

Saygılarımızla.

BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

(!) Sirkülerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlı olup, vergiyi doğuran olay ve diğer yükümlülüklerin özelliğine göre farklılıklar oluşabileceğinden tereddüt edilen hususlarda konusunda uzman bir danışmandan veya yetkili kurumlardan görüş alınması gerekmekte olup, sadece sirkülerimiz esas alınarak yapılacak işlemler sonucunda doğabilecek zararlardan yazar veya müşavirliğimiz sorumlu tutulamaz.